

Lovforslag nr. L 161. Fremsat den 19. februar 2003 af kulturministeren (Brian Mikkelsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Statens Kunstfond

(Ophør af igangsætningsstipendier)

§ 1.

I lov om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 220 af 17. februar 1998, som ændret ved § 15 i lov nr. 400 af 21. maj 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 1, affattes således:

”1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2 omfattede kunstarter.”

2. § 2, nr. 3, affattes således:

”3) Afholdelse af udgifter til billedkunst i det offentlige rum i og omkring statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til billedkunst i det offentlige rum i og omkring kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg.”

3. § 4, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 1-5.

4. I § 4, stk. 2, der bliver stk. 1, 1. pkt., udgår ”i øvrigt”.

5. § 4, stk. 6, affattes således:

”Stk. 6. Når det udvalg, som administrerer de fondsmidler, der skal anvendes efter § 2, nr. 3, har besluttet at ville imødekomme en ansøgning om gennemførelse af en opgave vedrørende billedkunst i det offentlige rum, skal udvalget i det enkelte tilfælde suppleres med 2 repræsentanter udpeget af den ansøgende kommune eller institution samt bygningens arkitekt, der derefter deltager i forhandlingerne om og afgørelsen vedrørende opgavens udformning og løsning.”

6. § 7, stk. 3 og 4, ophæves.

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 2003.

Stk. 2. For tilsagn om igangsætningsstipendier til yngre kunstnere meddelt efter de hidtil gældende regler finder den hidtil gældende bestemmelse i lov om Statens Kunstfond, § 7, stk. 3, og regler fastsat i medfør af § 7, stk. 4, fortsat anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er at ophæve ordningen med igangsætningsstipendier til yngre kunstnere. Lovforslaget rummer desuden en justering og ajourføring af Kunstfondens opgave med kunst i det offentlige rum og udsmykning af statens anlæg og bygninger.

Igangsætningsstipendier

Igangsætningsstipendier til yngre kunstnere blev vedtaget i 1997 med virkning fra finansåret 1998. Igangsætningsstipendierne havde til formål at sikre yngre, skabende kunstnere arbejdsro og mulighed for at hellige sig det kunstneriske arbejde ved at sikre deres indkomstforhold (jf. Folketingstidende 1997/98 sp. 1668-1674, 2367, 2534 (L65)).

Igangsætningsstipendiet er på 72.000 kr. (1997-tal) årligt i to år. Modtagere af igangsætningsstipendium må frit oppebære indtægter, som knytter sig til modtagerens kunstneriske arbejde. Anden lønindkomst over 60.000 kr. årligt medfører tilbagebetaling af det overstigende beløb.

Til forskel fra Kunstfondens øvrige støtteordninger til skabende kunstnere har igangsætningsordningen således knyttet en række betingelser til stipendiemodtagerens økonomiske situation. Ordningen har som følge heraf været vanskelig at administrere for såvel modtagere som for Statens Kunstfond. Der har desuden været en vigende tendens i antallet af ansøgere siden 1998.

Kunstfondens øvrige støtteordninger som fx 3-årige stipendier, arbejdslegater, rejselegater, præmieringer mv. til skabende kunstnere tildeles alene ud fra en vurdering af kvaliteten af den kunstneriske produktion og det kunstneriske talent. I forlængelse heraf er det klart, at der i lovgrundlaget for Kunstfonden fortsat vil være hjemmel til og mulighed for at prioritere yngre, skabende kunstnere, hvis de har det fornødne kunstneriske talent.

På finansloven for 2002 blev bevillingen til ordningen nulstillet. Der er heller ikke på finansloven på 2003 afsat midler til ordningen.

Kunst i det offentlige rum

En del af Kunstfondens midler anvendes til afholdelse af udgifter til billedkunstnerisk udsmykning af statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til udsmykning af kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg. De forskellige billedkunstneriske udsmykningsudvalg, der gennem årene har varetaget denne opgave har i stigende grad lagt vægt på at få udarbejdet billedkunstneriske værker af høj kunstnerisk værdi, som skabes til stedspecifikke sammenhænge – hvad enten det drejer sig om billedkunstneriske værker til arkitektoniske eller landskabelige rum. Betegnelsen udsmykning er derfor ikke længere i overensstemmelse med Kunstfondens fortolkning af udvalgets opgave og funktion og giver for potentielle ansøgere misforståelige associationer i retning af dekoration. Kunstfonden har derfor anbefalet ministeriet, at udvalget omdøbes til Statens Kunstfonds ”udvalg for kunst i det offentlige rum”.

Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner

Der er ingen økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner.

Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Lovforslaget vil på sigt indebære en mindre administrativ lettelse i Statens Kunstfonds sekretariat (der overføres til Kunststyrelsen pr. 1. juli 2003), når ordningen ophører og de administrative byrder i forbindelse med administrationen af ordningen forsvinder. I en årrække fremover, særligt i perioden 2003-2006, vil der stadig være administration af tilsagn givet i 2001 samt af eventuelle efterfølgende sager om tilbagebetaling, orlov fra ordningen mv.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indebærer ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indebærer ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget vil på sigt indebære en mindre administrativ lettelse	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Høring

Forslaget har været forelagt Statsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Rigsrevisionen, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Hovedstadens Udviklingsråd (HUR), Statens Kunstfonds repræsentantskab og bestyrelse, Akademiraadet, Kunstnersammenslutningernes Samråd, Billedkunstnernes Forbund, Dansk Forfatterforening, Det Danske Akademi, Danske Skønlitterære Forfattere, Danmarks Biblioteksforening, Danske Dramatikeres Forbund, Danske Populærautorer, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusik Autorer, Det Jyske Musikkonservatorium, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, Nordjysk Musikkonservatorium, Rytmask Musikkonservatorium, Vestjysk Musikkonservatorium, Dansk Komponist Forening, Det Danske Filminstitut, Danske Arkitekters Landsforbund, Danske Kunsthåndværkere, Foreningen Danske Designere, Det Humanistiske Fakultet Københavns Universitet, Det Humanistiske Fakultet Aarhus Universitet, Det Humanistiske Fakultet Syddansk Universitet, Teaterrådet, Statens Musikråd og Dansk Kunstnerråd.

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**§ 1.*

Til nr. 1.

Den gældende bestemmelse omfatter igangsættelsesstipendierne blandt de ydelser, der kan tildeles kunstnere indenfor fondens virkeområde. Det foreslås, at bestemmelsen ændres således, at fondens støttevirkosomhed ikke omfatter igangsættelsesstipendier til yngre kunstnere.

Til nr. 2.

Den gældende bestemmelse betegner statens bygninger og anlæg samt kommunale og for andre af offentligheden tilgængelige bygninger og anlæg som steder, hvor der kan afholdes udgifter til billedkunstnerisk udsmykning. Bestemmelsen foreslås ændret med henblik på en mere tidssvarende og præcis formulering, der placerer begrebet 'kunst i det offentlige rum' centralt frem for betegnelsen udsmykning.

Til nr. 3.

Den gældende bestemmelse fastslår, at Kunstfondens bestyrelse efter indstilling fra fondens udvalg træffer afgørelse om tildeling af igangsætningsstipendier til skabende kunstnere. Bestemmelsen foreslås ophævet som følge af afskaffelsen af igangsætningsstipendierne.

Til nr. 4.

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af nr. 3.

Til nr. 5.

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af nr. 2.

Til nr. 6.

§ 7, stk. 3, i den gældende lov fastslår, at modtagerne af igangsætningsstipendier, der tjener mere end 60.000 kr. årligt i lønindkomst, skal tilbagebetale det

modtagne igangsætningsstipendium med det overstigende beløb. Bestemmelsen foreslås ophævet som følge af afskaffelsen af igangsætningsstipendierne. § 7, stk. 4, bemyndiger kulturministeren til at fastsætte nærmere regler for administrationen af igangsætningsstipendierne. Bestemmelsen foreslås ophævet som følge af afskaffelsen af igangsætningsstipendierne.

§ 2.

Til stk. 1.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juni 2003.

Til stk. 2.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at administrationen af igangsætningsstipendier tildelt frem til lovens ikrafttræden kan fortsætte efter de hidtil gældende regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2.

Fondens midler anvendes til følgende formål:

- 1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2 omfattede kunstarter, herunder igangsætningsstipendier af 2 års varighed til skabende kunstnere.
- 2) Indkøb af bildende kunst, kunsthåndværk og kunstnerisk formgivne arbejder.
- 3) Afholdelse af udgifter til billedkunstnerisk udsmykning af statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til udsmykning af kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg.
- 4) Andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde fondens formål.
- 5) Støtte til efterladte efter kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter.

§ 4.

Afgørelse om tildeling af igangsætningsstipendierne til skabende kunstnere, jf. § 2, nr. 1, træffes af fondens bestyrelse efter indstilling fra de udvalg, der er nævnt i stk. 2.

§ 4.

Stk. 2. Til at administrere fondens midler i øvrigt nedsættes 2 udvalg for den bildende kunst, 1 udvalg for den litterære kunst, 2 udvalg for tonekunsten, heraf 1 udvalg for den klassiske musik og 1 udvalg for den rytmiske musik, 1 udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning, 1 udvalg for arkitekturen og 1 udvalg for film- og teaterkunsten. Af udvalgene for den bildende kunst administrerer det ene de til anvendelse efter § 2, nr. 3, beregnede fondsmidler og det andet de midler, der i øvrigt er beregnet anvendt til den bildende kunst

1. § 2, nr. 1, affattes således:

”1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2 omfattede kunstarter.”

2. § 2, nr. 3, affattes således:

”3) Afholdelse af udgifter til billedkunst i det offentlige rum i og omkring statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til billedkunst i det offentlige rum i og omkring kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg.”

3. § 4, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 1-5.

4. I § 4, stk. 2, der bliver stk. 1, 1. pkt., udgår ”i øvrigt”.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 4.**

Stk. 6. Når det udvalg, som administrerer de fondsmidler, der skal anvendes efter § 2, nr. 3, har besluttet at ville imødekomme en ansøgning om gennemførelse af en udsmykningsopgave, skal udvalget i det enkelte tilfælde suppleres med 2 repræsentanter udpeget af den ansøgende kommune eller institution samt bygningens arkitekt, der derefter deltager i forhandlingerne om og afgørelsen vedrørende opgavens udformning og løsning.

§ 7.

Stk. 3. Såfremt modtagerne af igangsætningsstipendierne tjener mere end 60.000 kr. årligt i lønindkomst, skal der ske en tilbagebetaling af det modtagne igangsætningsstipendium med det overstigende beløb. Udebleven betaling kan inddrives ved indeholdelse i løn m.v. efter reglerne i kildeskatteloven om inddrivelse af personlige skatter.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler for administrationen af de i § 2, nr. 1 nævnte igangsætningsstipendier til skabende kunstnere, herunder om forrentning og tilbagebetaling af for meget oppebåret stipendiebeløb og lønindeholdelse ved inddrivelse af skyldige beløb.

5. § 4, stk. 6, affattes således:

”Stk. 6. Når det udvalg, som administrerer de fondsmidler, der skal anvendes efter § 2, nr. 3, har besluttet at ville imødekomme en ansøgning om gennemførelse af en opgave vedrørende billedkunst i det offentlige rum, skal udvalget i det enkelte tilfælde suppleres med 2 repræsentanter udpeget af den ansøgende kommune eller institution samt bygningens arkitekt, der derefter deltager i forhandlingerne om og afgørelsen vedrørende opgavens udformning og løsning.”

6. § 7, stk. 3 og 4, ophæves.

Til lovforslag nr. L 161. Skriftlig fremsættelse (19. februar 2003)

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om Statens Kunstfond (Ophør af igangsætningsstipendier).
(Lovforslag nr. L 161).

Hovedformålet med lovforslaget er at ophæve ordningen med igangsætningsstipendier til yngre kunstnere. Lovforslaget rummer desuden en ændring af betegnelsen for det udvalg, der varetager Kunstfondens støtte til kunst i det offentlige rum og udsmykning af statens anlæg og bygninger mv.

Igangsætningsstipendier til yngre kunstnere blev vedtaget i 1997 med virkning fra finansåret 1998. Igangsætningsstipendierne havde til formål at sikre yngre, skabende kunstnere arbejdsro og mulighed for at hellige sig det kunstneriske arbejde ved at sikre deres indkomstforhold.

Til forskel fra Kunstfondens øvrige støtteordninger til skabende kunstnere har igangsætningsordningen knyttet en række betingelser til stipendiemodtagerens økonomiske situation. Ordningen har som følge heraf været vanskelig at administrere for såvel modtagere som for Statens Kunstfond. Der har desuden været en vigen-
de tendens i antallet af ansøgere siden 1998.

Kunstfondens øvrige støtteordninger til skabende kunstnere tildeles alene ud fra en vurdering af kvaliteten af den kunstneriske produktion og det kunstneriske talent. I forlængelse heraf er det klart, at der i lovgrundlaget for Kunstfonden fortsat vil være hjemmel til og mulighed for at prioritere yngre, skabende kunstnere, hvis de har det fornødne kunstneriske talent.

På finansloven for 2002 blev bevillingen til ordningen nulstillet. Der er heller ikke på finansloven for 2003 afsat midler til ordningen.

En del af Kunstfondens midler anvendes til afholdelse af udgifter til billedkunstnerisk udsmykning af statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til udsmykning af kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg. Denne opgave varetages af Kunstfondens nuværende udsmykningsudvalg. Kunstfonden finder, at denne betegnelse ikke længere svarer til nutidens opfattelse af arbejdet med billedkunst i arkitektoniske eller landskabelige rum. Udvalget foreslås derfor omdøbt til Statens Kunstfonds "udvalg for kunst i det offentlige rum".

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.